

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 7 cr., a doua órá
6 cr., a treia órá 5 cr.,
şi de fiesce care publi-
caţiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea şi Admini-
straţiunea Unirii«
în
Blaş.

Anul VII.

Blaş 20 Novembre 1897.

Numărul 48.

La cestiunea autonomiei.

„Budapesti Hirlap“ în numărul 316 de la 14 Novembre 1897 publică un articol referitor la autonomia bisericii greco-catolice române, care fiind că se pare, că reprezintă vederile unora dintre cei adunaţi tocmai pe atunci la congresul autonom catolic în Budapesta, îl lăsăm, să urmeze aci în traducere românească.

Numita fóe scrie:

„Partea credincioşilor greco-cat. incorporat episcopiiilor de Muncaciú şi Eperjes se ţine de provincia mitropolitană a Strigonului, prin urmare mitropolitul Strigonului este mitropolitul episcopilor din Muncaciú şi Eperjes, a sufraganiilor săi. Alt cum stă lucrul cu episcopiile de Oradea-mare, Lugoş şi Gherla, cari se ţin de mitropolia gr. cat. de Alba Iulia, întemeiată cu scopuri învederate naţionalistice de epoca lui Bach la 1853. Aceste patru diecese unite, de şi nu stau sub Iurisdicţiunea mitropolitană a arhiepiscopului de Strigon, dar a bună samă stau sub Iurisdicţiunea primatului Ungariei, carea se estinde asupra tuturor bisericilor catolice a eorónei s. Ştefan, şi care supremaţie „asupra tuturor arhidieceşelor şi dieceselor Ungariei“ i-a recunoscut-o şi întărit-o o lungă serie a legilor; a cărei „autoritate, drepturi şi prerogative legitime“ le-a confirmat din nou art. de lege 824 al dietei din 1890—91, care a nimicit dispoziţiunile anticonstituţionale ale lui Iosif II. În înţelesul constituţiei magiare

numai o lege póte abroga altă lege. Şi pe cum cu introducerea constituţiunii magiare s'a anulat concordatul de la 1855 vătămător pentru dreptul public magiar, așa a ieşit din vigóre şi dispoziţiunea acésta anticonstituţională, ce lovesce în o lungă serie de legi magiare, adecă actul de întemeiere a arhiepiscopiei de Alba Iulia, prin care teritoriul provinciei arhiepiscopesci a fost scos de sub supremaţia primatului. Adevérat, că legea XXXIX din 1868, prin care s'a inarticulat mitropolia greco-cat. de Alba Iulia, întemeiată de guvernul absolutistic, cum şi episcopiile de Lugoş şi Gherla, nu cuprinde în sine expressis verbis restituirea supremaţiei primatiale în drepturile sale asupra provinciei mitropolitane noué. Dar continuitatea dreptului o invólvă în sine faptul, în urmarea cărúia e nulă orí ce dispoziţiune ilegală, ast fel é nulă şi aceea, care a exautorat Iurisdicţiunea primatului şi a scos provincia mitropolitană de Alba Iulia din unitatea bisericii s. Ştefan. Pe cum aú recunoscut-o acésta episcopii bisericii grecesci şi însi-şi mitropolitii de Alba Iulia, cari de la 1867 în cóce tot de una la oaltă aú ţinut şedinţe cu episcopii de rit latin ai bisericii magiare sub presiunea primatului. Aşa şi în afacerea congruei, şi Victor Mihályi, arhiepiscopul de Alba Iulia e membru în comisiunea esmisă pentru controlarea fondului religionar şi de studii.

„Alt cum nimic nu dovedesce mai evident unitatea bisericilor așa numite de rit grecesc cu bisericile de rit latin ale s. coróne magiare, ca faptul istoric, că regii nostri din masa averilor eclesiastice — bona ecclesiastica — aú făcut donaţiuni episcopilor şi

capitulelor bisericilor grecesci, şi între elementele discordante ale greco-catolicilor nici pân acum nu s'a aflat un ast fel de bărbat, care să fie protestat din cauza naturii de drept comun a acestor bunuri, împotriva primirii şi folosirii beneficiilor de 156.878 jugere catastrale aflătoare în mânilor greco-unitilor.

„Ba ce e mai mult, în consfăturile episcopale, ce se ţin în afacerea congruei de mai bine de 10 ani, chiar episcopii de rit grecesc aú părtinit mai călduros idea regulării unitare. Şi acésta de sigur mai mult din convicţie principală pătrunsă de idea unităţii, de cât din interesul material al preoţimii grecesci mai arđător avisate la regularea congruei. După împrejurări a nune în calcul mediu pe 1920 de catolici de rit latin se vine o plebanie, pe când la cei de ritul grecesc 782 de credincioşi aú deja preot deosebit. Numărul parochiilor de rit grecesc e 2114, deci în proporţie cu numărul credincioşilor e cu mult mai mare de cât al romano-catolicilor (3669). Pe lângă aceea parochiile grecesci una cu alta sînt cu mult mai sêrace de cât cele catolice de rit latin în așa măsură, că suma congruei necesare pentru trebuinţele lor, considerându-o în mod absolut, e mai mare de cât a romano-catolicilor, cu tóte că numărul sufletelor stă în proporţie ca 10:03 la 47:20. Congrua preoţescă a greco-unitilor nu se póte regula fără de a recurge la bunurile aflătoare în posesiunea bisericilor romano-catolice.

„Din cauza acésta nu se află patriot român, care ar protesta în contra unităţii în regularea congruei.

Feuilleton.

O partie de şach.

De B. A. Rack.
(Finc.)

Cu acésta rugare Sombreuil fără să scie, a zis ceva, ce aţţase interesul lui Danton în gradul suprem, căci înfricoşatul bărbat al revoluţiunii, nemilosul judecător şi călău al atător miş de ómeni Iubia jocul şachului cu o pasiune, ce nu se póte descrie. El juca a dese orí zile şi nopţi întregi; pe timpul acestei petreceri íşí ulta, să mănânce orí să se culce; el lăsa tóte la o parte, când era vorbă de o partie interesantă. N'a fost deci nici o minune, că prin cererea bêtărâului guvernor patima lui Danton a fost aţţată așa de tare.

„Jucaţi şach?“ zise el apropiându-se de masă şi aruncând o privire scrutătoare asupra puseţiunii figurilor. „Hui! — Partia dtale, domnule, stă bine.“ — continuă apoi, — „de tot bine — gambitul călăreţului a fost minunat esecutat, — partia trebuie să o câştigi, — din patru, — nu, din trei trăsături „matt“!“ — „Nu-i așa?“ zise guvernorul, care în

interesul său pentru joc íşí ultase cu totul de periculosa sa poziţie. „Nu-i așa, că partia e câştigată? Unul! — Doi! — Trei! — Matt!“ continuă el arătând cu degetul locurile, cari avea, să le ocupe figurile lui cu celea trei trăsături. „Da, câştigată. — é partia Désiréei e perdută la tot casul.“

„Fără nici o îndoială,“ reflectă Danton, „perdută fără scăpare!“

Ochiul Désiréei schinteiară la auzul acestor cuvinte ale înfricoşatului bărbat, care venise, ca să aresteze pe tatăl ei şi să-l ducă la mórte. Ca şi o inspiraţie cerescă îi veni în minte eugetul, să folosescă jocul spre mântuirea Iubitului său părinte. Celea trei mutaţiuri amintite le prevéduse ea fórte bine încă de mai înainte; totuşi după propriile sale combinaţiuni chiar acelea trebuiau să ducă la câştigarea partiei sale, la sigurul „matt“ al contrariului.

„Greşesci, domnule,“ se întorse ea de-a dreptul cătră Danton, „eú câştig!“

„Oho!“ rise Danton cu hohot, „atunci dta, domnişórá, eşti órbă, — în butul frumosiilor dtale ochi!“ adause el cevaşi cam grosolan.

„Nu face nimic“, răspuse Désirée cu glas hotărît. „Dacă partia se va juca până în sfârşit, câştig eu!“

„Acésta se numesce încredere în sine,“ rise Danton din nou, „şi eú sînt fórte curios, să véd, cum vei puté face dta acésta. Cetăţeni,“ se întorse el acum cătră Insoţitorii săi, „aţi auđit, ce rugare are acest bêtărân bărbat. Voiţi, să i-o acordaţi şi să-l lăsaţi, să-şi finescă partia?“

„Dacă nu-i de cât numai atáta, ministre burghez,“ riseră murdarii sansciloţi. „i-s'ar puté face voea; şi așa acuşi o va isprávi!“

„În câte va minute!“ fu răspunsul lui Danton, înţelegând réu adevératul sens grozav al ultimei observări. „Până atunci treceţi în odaea de-alături şi beţi câte un páhar de vin. — Cred, că aveţi vin în pivniţă, domnule de Sombreuil?“

„Antoine, adu ómenilor vin!“ strigă guvernorul cătră servitoriul său, care sta palid şi trémurând într'un colţ. — „Vino, Désirée, — să nu perdem timpul. — Cred, că ne permiţi, domnule?“

„Aibi un moment de paciinţă, guvernorul burghez,“ replică Danton. — El se plecă din nou preste tabla de şach şi esamină cu acuratăţ starea jocului. „Eú mă prind pe zece contra unul,“ zise apoi întorcându-se cătră Désirée. „că partia dtale e perdută!“

„Nu, domnule, eú sper, să câştig, — dacă

„Dar tare se nascocoresc unii daco-românii împotriva regulării generale a autonomiei.

„Averea bisericii magiare le este bună, dar nu pot suferi supremația legală și unitară a bisericii catolice magiare. Vântul de alt cum și aici suflă din gaura daco-românismului. Cei ce nu vor, să recunoască unitatea coronei s. Ștefan în stat, aceia se ridică împotriva ei și pe terenul bisericesc. Dar pe cum s'a săvârșit încoronarea și fără de Ugocea, așa se va înființa și autonomia și fără de ultraiștii valachii. Partea patriotică a greco-catolicilor și de astă dată ține cu magiarimea ca și în 1870/1 sub conducerea lui Ștefan Pankovici episcop de Muncaciū.”

La cele susținute de „Budapesti Hirlap” reflectăm din partea noastră de o cam dată următoarele:

Nu tot, ce s'a făcut cu „scopuri învederate naționalistice”, este în țara noastră fără de valoare. Cu ast fel de scop s'a înființat și autonomia bisericii gr. orientale, s'a creat legea despre egala îndreptățire a naționalităților și legea despre uniunea Transilvaniei cu Ungaria. Cu toate acestea nimeni nu va pute zice, că aceste dispozițiuni sînt fără de valoare. De aceea chiar și când Mitropolia noastră s'ar fi înființat cu scopuri naționalistice, adecă în interesul Românilor, totuși nu urmază, că această înființare să nu aibă nici o valoare mai virtos într'o țară constituită din mai multe naționalități.

Mitropolia de Alba Iulia nu stă nici sub iurisdicțiunea mitropolitană, nici sub cea primațială a scaunului din Strigon, de ore ce în sensul bullei papale de la 1853 ea a fost scosă nu numai de sub iurisdicțiunea mitropolitană, ci și de sub cea primațială a aceluși scaun (a pristina Metropolitae Strigoniensis iurisdictione et quavis alia protestate et praerogativa iurisdictionali in perpetuum pariter exemptae sint et liberatae).

Orî cari ar fi fost odinióră drepturile și privilegiile primatului, astăzi nu te mai poți provoca la ele. Primatatele a fost comite suprem ereditariū al comitatului Strigonului: astăzi inse nu mai este. A fost prim-cancelariul țării; astăzi nu mai ocupă acest post important. El era inspectorul monetăriilor (supremus pisetarius): astăzi oficiul acesta a trecut la alții. Nefind primatatele tot, ce a fost odinióră, este greșit a se provoca cineva la drepturile lui vechi, numai când este vorbă de biserica noastră.

Dacă primatatele are iurisdicțiune asupra tuturor bisericilor de sub coróna s. Ștefan, pentru ce nu pretinde, să se estindă această iurisdicțiune și asupra bisericilor din Croația, care încă se ține de coróna s. Ștefan? Sau pentru ce nu-și arógă iurisdicțiune macar asupra acelor biserici aparținătoare mitropoliei din Agram, cari se află pe teritoriul Ungariei propriu zise, cum sînt bisericile catolice din Muraköz? Pe cum deci mitropolia din Agram, care încă se află sub coróna sfîntului Ștefan, pôte exista și fără a fi supusă iurisdicțiunii primatului, tocmai așa se pôte acésta și pentru Mitropolia de Alba Iulia.

Provocarea la concordat nu se potrivește, pentru că concordatul și-a pierdut puterea, fiind că nu a fost articulat cu ocaziunea reactivării constituțiunii ungare, pe când Mitropolia noastră a fost inarticulată în legea XXXIX din 1868. Și fiind că această lege nu a putut inarticula alt ceva, de cât Mitropolia restaurată la 1853, și nu a putut-o inarticula alt cum, de cât cum a fost restaurată, căci în lege nu se zice, că s'ar inarticula alt cum, de cât cum a fost reactivată: de la sine urmază, că Mitropolia noastră are garanța independenței sale și a exemțiunii sale de sub iurisdicțiunea primatului și în legea citată, adecă într'o dispozițiune legală și constituțională.

Faptul, că episcopii nostri au luat parte la conferențele episcopesci ținute sub presidiul primatului, nu învólă recunoșcerea iurisdicțiunii primațiale. Conferențele acestea nu sînt nici instituțiuni canonice, nici instituțiuni politice, ci sînt consfătuiri frătesci în afaceri, cari privesc de o potrivă biserica latină și grecească din aceeași țară. Primatatele presidéză nu în virtutea iurisdicțiunii sale asupra bisericii noastre, ce nu o are, ci în virtutea dignității sale mai înalte bisericesci între episcopi și mitropoliți.

Este neadevêrat, că mitropolitul nostru ar fi orî ar fi fost membru în comisiunea exmisă pentru controlarea fondului religios și de studii.

Asemenea este fals, că donațiunile făcute episcopilor noastre ar fi luate toate din masa bunurilor bisericii latine. Mitropolitul din Blaș are beneficiū dintr'un bun fiscușesc. Episcopul de la Oradea are, ce e drept, un dominiū rupt din dominiul episcopului latin de acolo, dar pe cum regele apostolic a fost marimos față cu biserica latină, ast fel a putut să fie și față cu biserica catolică de ritul grecesc, mai virtos când scim, că multe sate românesce de ritul grecesc au devenit prin iobăgie proprietatea bisericii latine, și ast fel nu este mirare, că puține din acestea s'au întors érași la Români.

Regularea congruei se face în mod unitar nu în urma voinței episcopilor nostri, ci în urma dispozițiunii preînalte a Maiestății Sale. Și dacă și Românii gr. catolici vor căpeta congruă din fondurile catolice, prin acésta numai se restituiese o parte din ceea ce s'a înstrăinat odinióră pe nedreptul de la biserica românescă.

Aci nu este vorbă de daco-romanism, care este numai o nascocitură din partea acelora, cari vor să aibă un pretext pentru a despoia pe alții de drepturile

„dta veî lua partia tatălui meu,” fu răspunsul curăjosei fetițe.

„Fulger și trăsnet!” strigă Danton lovind cu pumnul în masă. „Asta-i prea mult! Scii dta, cine sînt eu? Eu sînt Danton, ceea ce înșamnă, că eu sînt unul din cei mai buni sachiști ai Frânței, dacă nu cel mai bun! Totuși primesc provocarea dtale: Zece contra unul, — eu câștig! Stă rémasul?”

„Pe ce, domnul meu?”

„Pe o sărutare de pe frumoșele dtale buze!”

Désirée înroși, și buzele ei se strînsă involuntar la olaltă la cugetul, că trebuie să sărute pe acest strigoii urit. Inse colțul gurii îi trăsări în dată desprețuitor, și ochii ei schinteiară superb și plini de curaj, când răspunse:

„Fie, domnule, — sub condițiunea, ca și dta să primesci rémasul meu!”

„Îl primesc înainte, îl primesc!” strigă Danton. „Eu îl țin cu privire la sărutul dtale,” rise el rinjindu-se cinic și urit. „Ce puî ca vadiū?”

„Viața și libertatea tatălui meu,” răspunse Désirée, intonând fie care cuvînt.

Danton privi în sus și din ochii săi aruncă un fulger de mânie a asupra frumoșei și îndrăzneței jucătoare, care cutezase, să-i cêră o atare răspătă ca preț al învingerii.

„La dracul!” zise el apoi, „dta joci scump, mititico! — Un atare vadiū nu primesc!”

Désirée surise desprețuitor și încrucisându-și mâinile pe pept răspunse: „Așa de tare s'a sfărîmat siguranța învingerii dtale, în cât vreî, să-ți retragi cuvîntul zălogit dinainte?”

„La dracul, nu!” urlă Danton, „Eu nu retrag nici când aceea, ce am zis o dată! — Rémasul stă, — eu și așa nu rischez nimic,” adause rîdînd, „partia nu-i ertat, să o perd. Să începem! Cine mută?”

„Stăi, domnule,” zise acum guvernorul, carele ascultase uimit și disgustat dialogul. „Eu nu primesc înlocuirea mea cu dta; eu însu-mi joc partia până în sfârșit, — ori nu se va mai sfârși nici o dată.” — Cu aceste cuvinte trase cu mâna preste tabla de joc și résturnă figurile, în cât se rostogoliră pe sub masă. — „Vino, domnule!” zise apoi. „Sînt gata, să-ți urmez la La Force!”

„Mai încet, guvernorul burghez,” zise Danton plecându-se, ca să culgă de jos figurile résturnate. „Partia trebuie să fie jucată până în capet; eu sînt cel provocat și — eu nu voi, să renunț nici la triumful meu și cu atât mai puțin la răspătă învingerii mele.”

„Acésta nu o vei primi nici când,” strigă infuriat guvernorul, „chiar și dacă ar trebui să străpung inima Désiréei cu propria

mea mână, ca să o împedec de la solvire acestui preț!”

„Și eu în cazul acesta,” esclamă Désirée, „m'ași întorce din mormînt înapoi, ca să-mi țin cuvîntul zălogit, — dacă câștig dta!”

„Bine ai vorbit, mititico,” zise Danton, care într'aceea aședase figurile din nou, pe cum au fost stat mai înainte. „Să începem! — Cine mută?”

„Dta,” zise îndrăzneța copilă rugînd cu un semn pe tatăl său, ca să tacă.

„Sach!” strigă Danton făcîndu-și mutătura.

Désirée inse prevêduse mutătura și de aceea își și făcu contramutătura sa, bine cumpenită de mai înainte.

„Hm!” bombăni Danton mutând din nou. „Încă o dată sach!”

Acum sosise pentru Désirée momentul, când putea să dea jocului o nouă direcțiune sacrificându-și regina pentru un turn și un călăreț. Ast fel se înțelege, că-și perdeea cea mai bună figură de joc, inse cu acésta mutătura excelentă, care evident nu intrase în calculul contrariului ei, nimicia de tot atacul violent al acestuia și pe lângă aceea îl măi și silia, să-și lipsescă respectiva aripă de spriginul ei, de turn. În urmă partia contrară, care păgubia deja mult prin gambitul unui călăreț, avea să perdă acum și pe al doilea și ast fel era cu doi ofițeri mai

lor, ei este vorbă de independența bisericii române greco-catolice, carea nu o vindem pe nici un preț din lumea acésta.

Revistă bisericăscă.

Din Patrie.

Ziarele liberale constată între membrii congresului autonom dónă partide, una mai moderată și mai conciliantă în frunte cu Szápáry Gyula și Apponyi, érá alta ultramontană sub conducerea lui Zichy Nándor. Din cele petrecute până acum nu se pôte dovedi clasificarea liberalilor. Ce va aduce cu sine viitoriul, vom vedé; una o putem constata și noi: că în congres au intrat multe elemente liberale moderne.

A dóua ședință s'a ținut Sâmbătă. S'a proclamat de verificați cei mai mulți membri ai congresului. Apoi s'a purces la constituirea biroului. La votarea secretă s'a ales vicepresident mirean Szápáry Gyula cu 140 din 141 de voturi; érá de notar din cler Dr Giesswein cu 80 voturi față cu Dr Párvy, care a obținut 56 voturi. Ca notari laici s'au ales Dr Günther și Dr Ziskay.

Szápáry mulțămind pentru alegerea sa a accentuat, că catolicii buni sînt și patrioții buni. Corul episcopesc încă la aducerea articolului de lege 20 din 1848 a recunoscut necesitatea autonomiei. Dacă cestiunea nici după o jumătate de secol nu s'a rezolvit, prin acésta se arată, cât e de dificilă rezolvirea ei. Succesul activității noastre să-l cercăm în noi înși-ne. Să nu ridicăm contraste între cleric și laic, ci să lăsăm la o parte ori ce divergențe, fie politice, fie de altă natură.

Ultimul obiect al ședinței a fost alegerea comisiunii de 27, carea să examineze lucrările congresului din 1870—1. Tot acestei comisiunii i-s'au străpus și pro-

testul Românilor gr. cat. și al statului catolic ardelean.

Ședința proximă probabil va fi numai după închiderea delegațiunilor.

Roma.

Sfinția Sa în 12 a c. a primit în audiență pe ministrul german Bernhard de Bülow. Cât timp fusese diplomatul acesta ambasador german lângă curtea regală italiană, nu se putuse apropia de S. Părinte, de óre ce Sfinția Sa nu primesce în audiență persoanele, cari sînt în raporturi oficióse cu curtea regală de Savoya ori cu guvernul italian. După ce dl de Bülow și-a prezentat regelui Umberto scrisorile de revocare, pentru ca să lea asupra-și conducerea afacerilor esterne ale imperiului german, a fost lucru firesc, că a vizitat și Vaticanul și acolo a fost primit bine. Sfinția Sa s'a întreținut cu diplomatul german 1/2 de óră. Bülow și-a prezentat și soția, carea e Italiană din Sicilia.

Sina.

Pe cum anunțasem, nu de mult Sinesii au ucis în mod barbar pe nisce misi-onari creștini, cari erau supuși germani. Pentru acésta faptă Germania a dat ordin flotei sale din apele sinese, să pretindă satisfacție și garanțe suficiente față de escesele plebei sinez. Dacă guvernul sinez nu ar presta satisfacție și garanțe de ajuns, flota are să ocupe portul și cetatea Chiang-Hang. Cercurile politicii coloniale s'ar bucura, dacă Germania ar ținé în permanentă ocupată acésta cetate, care nu cade în sfera de interese nici a Angliei, nici a Rusiei.

Revistă politică.

Delegațiunile.

Delegațiunile s'au intrunit în 16 a c. în Viena. Delegațiunea ungară și-a ales de president pe contele Iuliu Szápáry,

érá cea austriacă pe contele Thun. Membrii delegațiunilor s'au constituit apoi în comisiuni. După constituire ministrul comun de finanțe a prezentat budgetul pe anul 1898, din care apare, că tóte cheltuelile comune se urcă la 104.785.858 fl., din cari pe Austria cad 71.883.784 fl. 59 cr., érá restul cade pe Ungaria. Sumele principale sînt:

Se recer pentru ministeriul de esterne ca spese ordinare 4.067,500 fl., estraordinare 77,400 fl., la olaltă 4.144,900 fl.; pentru ministeriul de finanțe spese ordinare 187,407 fl., estraordinare 11,900 fl., la olaltă 199,307 fl.; pentru ministeriul de rășboiú spese ordinare 138.857,500 fl., estraordinare 15.898,607 fl., la olaltă 154.756,400 fl.

La unele interpelări din anii precedentii ministrul comun de rășboiú a răspuns zicénd, că spre ridicarea unei a treia academii militare nu află încă sosit timpul; ce privesce învățarea limbii magiare, ea se propune ca studiu obligător în școlile reale inferioare din Kis-Márton, Kőszeg și Cașovia, érá în cele alalte școli militare diu 2303 elevi au învățat limba magiară 1330 de elevi, dintre cari 700 sînt Austriaci, érá 630 din Ungaria.

În 17 a c. Monarchul a primit mai futăiú pe membrii delegațiunii ungare, apoi pe ai celei austriace. Cătră membrii ambelor delegațiunii a ținut acela-și discurs, în care a zis, că situațiunea orientală în anul espirat a dat ansă la îngrijiri, cari, mulțămită procedurii armonice a puterilor, s'au împrăștiat. Prin întervenirea puterilor s'a pus capét rășboiului dintre Turcia și Grecia. Cea mai de aproape chemare a concertului european e a regula afacerile din Creta susținénd drepturile de suveranitate ale sultanului. Cu satisfacție a accentuat, că raporturile noastre față cu tóte puterile sînt cele mai bune. Și de aici înainte ca și până acum basa neclătită a politicii noastre o va forma alianța noastră cu Germania și Italia. A susținé

slabă, de cât partia Désiréei. Pentru Danton, acestea erau pagube, cari trebuiau să apese încă o dată așa de mult în cumpénă, când amîndoué turnurile fetei aveaú să fie îndreptate spre aripa slăbită. De aceea Désirée după o cumpénire serioasă asupra lucrului făcu acésta manevră.

„Dta îți jertfesi regina?!“ strigă Danton surprins. „Asta e prea mult! — Dar acum ai să perđi sigur.“

Désirée în loc de ori ce răspuns se mulțămii cu aceea, că provocă pe contrar prin o mișcare de mână la continuarea jocului.

Danton fiind un escelent jucător observă dintr'o dată pericolul, ce-l amenința. Acum își răzimă pe mână capul mare și slut și își pironi privirea asupra tablei de șach cu-fundându-se cu totul în jocul său, calculând și combinând. În sfârșit se apără cu regina.

Acum înse începú, să opereze Désirée cu călăreții și cursorii săi în contra reginei și în curénd o aduse într'o poziție, cât numai prin sacrificarea și celui de al doilea turn putea fi mântuită. Încă cu un ofter însemnat era Désirée acum mai tare și era deci de tot sigură de învingere.

Danton, care până aci încă tot mai fusese sigur de învingere observă acum cu ochii schinteitori de mânie momentana schimbare a situațiunii, carea se întórse așa de mult în defavorul lui și-l silia, să se

gândéscă acum mai mult numai la apărarea sa. Bobi mari de sudóre îmbrobonară fruntea lui, și scrășnitul dinților lui strînși la olaltă tradaú evident marea iritare, în care se afla. Trémurând de furie și folosindu-se de tot ingeniul său cercă acum, să pareze atacurile Désiréei, carea începuse, să se foloséscă cu șiretenie de fie care trăsătură spre a se apropia de rege cu cursorii și călăreții săi. Înjurând cu gura de jumătate se vedú în urmă Danton silit, să-și dea și regina în schimbul unui cursor pentru a mântui regele, și — acum turnul Désiréei atacă aripa. — urmă „șach“ după „șach“, și în sfârșit după ce regele lui Danton asemenea unei féré sêlbaticice hufduite fusese alungat preste întregă suprafața tablei de șach, la cel din urmă loc de scăparé ea își puse călărețul înaintea unei colóne de pionii și resuflând una lungă strigă: „Matt!“

În acela-și moment guvernorul, — fără să cugete, că de la învingerea Désiréei atrnă viața sa, — după ce urmărise cu cel mai viu interes tot decursul partiei sale, — căci el socotia partia încă tot de a sa, de și altul o sfârșise, — strigă: „Dta, domnule, ești un cărpaciú, dacă ai putut perde o partie ca acésta!“ Și cu o lovitură plină de mânie aruncă tabla de șach la pămînt, în cât figurile se rostogoliră în tóte părțile.

Atunci Danton se ridică și așintindu-și

privirea mirată asupra învingétorei zice: „Nu, domnule guvernor, eú nu sînt cărpaciú în ale șachului, înse dóra Désirée este cea dintăiú șachistă — și cea mai bună flică a Franței. — Eú mi-am aflat un rival superior, și eú îmi țin cuvîntul: Ești liber!“

Apoi se duse în chilia, unde benchetuiă soții lui, și le strigă: „Cetățeni, guvernorul Invaliđilor este nevinovat. Eú însu-mi m'am convins, că este un bun patriot. Veniți, să cercăm pe airia dușmanii de ai patriei!“

Și Danton mergénd înainte năvali pe use a fară, și toți urmară pe conducétoriul lor venerat ca un idol.

Guvernorul era mântuit, — și neturburat rămase el chiar și mai târziú, când gilotina își deprindea neînterupt activitatea sa sângerósă. El ajunse spre cea mai mare durere a sa ziua de 21 Ianuar al anului următor, în care zi fu ucis regele lui. El ajunse și ziua de 5 April 1794, ziua morții lui Danton, mai de parte ziua morții lui Robespierre, și vedú după o laltă pe teroriști ucigédu-se ei înși-și unul pe altul.

În anul 1796 muri guvernorul în etate de optzeci de ani.

Désirée se mărită după un erudit german. Feciorul ei a fost bărbatul unei surori de a mamei mele, și din gura lui am aúdit istoria memorabilei partii de șach.

Tradusă de Enea.

și întări această basă e nisuița nestrămutată a guvernului. Prin dezvoltarea raporturilor noastre amicale cu Rusia au crescut garanțele de până acum ale păcii. Convenind de repetite ori cu împăratul rusesc și convingându-se despre armonia sentimentelor, între monarchia noastră și între Rusia încrederea imprumutată a ajuns la acel raport, a cărui considerare pentru viitor măgulesce cu prospecte îmbucurătoare. — Cu vie satisfacțiune își aduce a minte de vizitele fidelului amic și aliat Maiestatea Sa împăratul german. Nu cu mai puțin sentiment de mulțămîntă păstrează amintirea zilelor petrecute în anul trecut în România, pe cum și a contravisitei M.M. LL. regelui și reginei României. — Așperarea intereselor păcii europene și de acum înainte va fi o datorință principală a guvernului, și speră, că în respectul acesta poate privi cu încredere în viitor.

Afaceri interne.

Din cauza delegațiunii dieta nu ține ședințe.

Primariul Mayländer și 46 din cei 51 membri ai representației comunale din Fiume și-au dat dimisiunea din cauza, că guvernul ungar abătându-se de la praxa de până acum voesce, să introducă și în Fiume legile votate de dietă, fără ca să cêră invoirea prealabilă a representației. Poporul a făcut ovațiuni primariului și representațiilor dimisionați.

Ministrul de interne ungar a dat guvernului substituit ordin, să ia măsurile de lipsă pentru alegeri suplimentare în timpul prescriș de lege. Membrii dimisionați au hotărît a nu lua parte nici la ancheta convocată de guvern pe 19 a c. De cum va la proximele alegeri vor ajunge Croații în majoritate în representație, cu aceștia se va înțelege guvernul din Budapesta încă și mai greu. Pentru postul de guvernator în Fiume e combinat contele Ladislau Szápary. Fiumanișii sint nemulțămîți cu deputatul său contele Battyányi; vor să-i dea vot de neîncredere spre a-l sili, să-și depună mandatul.

Austria.

Reichsrathul și-a ales de president pe Abramovicz, 6ră de prim vicepresident în locul lui pe deputatul Kramarz.

Propunerea de a se pune cabinetul sub stare de acuză s'a respins, și cu 177 contra la 171 s'a primit trecerea la ordinea zilei. Majoritatea neînsemnată de 6 voturi pentru trecerea la ordinea zilei e un semn rău pentru cabinet. Partidul poporal catolic încă a votat în contra trecerii la ordinea zilei; el a voit, ca trecerea să nu fie simplă, ci motivată în sensul cunoscutului proiect al baronului Dipauli.

Contele Badeni în ședința din 12 a c. în vorbirea de apărare a procedurii guvernului în cestiunea limbii a declarat, că va sprigini sincer ori ce propuneri pentru înțelegerea celor două naționalități din Boemia și eventual va lua 6răși dînsul inițiativa spre scopul acesta. Declarația această a deșteptat presupunerea,

că deja ar fi puse la cale firele împăcării. Deputații germani obstructioniști reflectând la vorbirea moderată a lui Badeni i-au spus, că acum e târziu cu încercările de împăcare.

Țăranii germani din provinciile austriace au ținut Duminecă în Viena un strălucit congres, la care au participat la 3000 de agricultori. Ocupându-se și de pactul cu Ungaria i-au recunoscut necesitatea, dară au pretins, ca interesele austriace să fie mai bine apărute de cât în trecut. Pentru representația din străinătate Ungaria să plătescă cât și Austria, spre susținerea armatei în proporție cu numărul ostașilor, ce-i dă fie care stat. Cuota să fie pentru Austria 56%, 6ră pentru Ungaria 44%. Congresul a pretins și reforma bursei de bucate.

Spania.

Insurgenții din Cuba pare că nu sint mulțămîți cu autonomia, ce le-o promite guvernul spaniol. Din Havana se anunță, că în ținutul Pinar del Rio au fost ciocniri sângerose între trupele spaniole și între insurgenți, în cari cești din urmă au avut pierdere de 41 de morți, 6ră trupele spaniole de 34, între cari și un ofițer.

Turcia.

Autoritățile din Mersina, oraș maritim în Turcia asiatică, au maltractat și espulsat pe supusul austro-ungar Brazzafoli, fiind că era suspect, că ar sta în legătură cu revoluționarii armeni. Acest incident a provocat conflict diplomatic între Turcia și între monarchia austro-ungară. Ambasadorul austro-ungar br. Calice a cerut de la guvernul turcesc satisfacție, a nume să repareze injuria făcută agentului de la „Lloyd“ Brazzafoli, să dimită pe oficialii vinovați, și trupele turcesce să defileze înaintea stindardului austro-ungar din Mersina între salve de onore. Dacă Turcia nu ar da satisfacție, e amenințată cu întreruperea raporturilor diplomatice și cu bombardarea Mersinei de către flota austro-ungară. Pôrta pare a fi aplicată, să dea satisfacția cerută.

Correspondințe.

Rodna nouă 5 Novembre.

(Fine.)

Sub p. 7 fiind statorită cetirea unei disertațiunii, din cauza scurtimii timpului se decise a se ceti cu ocaziunea proximei conferințe.

La p. 8 referitor la împărțirea din subsidiu „împărătesc“ numit, care în doi ani nu s'a dat preoților, și nu din vina esactorilor bisericesei competenți, s'a decis a interveni prin Escel. Sa D. Episcop diecesan pentru a fi împărțiiți toți preoții din cura animarum în acest beneficiu ca unui, cari îl merităm și ca preoți conscii de datorință și ca cetățeni, pentru că prin neîmpărțirea în acest subsidiu nu atâta scădere se întâmplă în susținerea persoanei preotului, câtă daună în

neregulata plătire a taxelor la fondurile diecesane, la cari mulți preoți din cauza de sus sint în restanță.

În p. 9 s'a statorit procederea întru a pute mijloci ajutore din venitele comunale după păduri în favorul bisericilor și școlilor. E de notat, că la noi în vicariat cu puține excepțiuni e identică populațiunea din comuna politică cu cea din comuna parochială, și venitele din păduri încă sint mari în cele mai multe.

Punctul 10 cuprinde deciziunea de a regula arhivele parochiale.

La p. 11 și 12 s'a statorit ținerea conferinței viitoare în marea parochie Telciu, alegându-se de disertante preotul P. Grapini din Rodna nouă, având a tracta tema „Inviațiunii pentru preoți la tractarea cu bolnavii din punct de vedere pastoral, moral, medical etc.“, 6r ca conșionator preotul I. Slavoca din Ilva mare.

Au urmat la p. 14 propunerile. De gravitate e propunerea unui confrate, secundată de toți, de a se mijloci delăturarea defectelor metodice și didactice, cum și a celor ortografice și de stil din manualele: Catechismul și Istoria biblică, cari din cauzele de sus numai cu greutate și cu puțin rezultat se putură și până acum susține în școli și nu corăspund metodelui didactic de azi. S'a decis a notifica asta împrejurare Ven. guvern diecesan cu rugarea, ca în interesul educațiunii religioase-morale să ia măsurile de lipsă spre a se prelucra manualele nouă.

În fine s'a luat otărîrea de a interveni la Ven. consistor, pentru ca averile scol. gr. cat. districtuale în banii gata depuși la institute de păstrare să fie împărțite de procente mai mari ca unele, ce sint permanent depuse și cu o destinațiune mai filantropică ca alte deposite.

Acest program și aceste concluse destul de elocvente au format și reclamat o serioșitate și încordare destul de mare și au fost rezultatul moral al conferinței, despre cari void a scrie scurt, totuși trebui să fiu lung, de și despre toate raportez numai în liniamente principale.

II.

A doua corporațiune onorabilă, reuniunea „Mariana“ a învățătorilor gr. cat. după cum s'a zis mai sus, încă și-a văduț de afacerile grave de interes educativ scolar la 31 Oct. și 1 Nov. st. n. în Năsăud, având o programă de 14 puncte, 6r învățătorimea a dovedit și de astă dată nu numai interesare, ci și cunoscință de cauză.

Tractarea temelor „Cartea“ și „Introducere în frângerile zecimale“ puse la ordinea debaterilor în programul de lucrare și pertractate în planul adunării compuse și de public străin a dovedit, că întru adevăr învățătorimea nu numai e bine pregătită dar tot mai mult vre a afla calea mai metodică și mai practică în ajungerea scopului. Tractarea temelor și critica acestora a fost foarte interesantă, succésă și obiectivă.

Între operatele de concurs a reuniunii au fost două lucrări despre „Monografia școlii“, dintre cari uneia i-s'a dat premiū, 6r celei alalte asemenea bune i-s'a dat distincțiunea de a fi publicată.

Sperez, că vre un domn învățator va scrie mai pe larg despre acestea fiind mai competent în cauză. Eu am scris ca simplu privitor după impresiunea câștigată, întru cât am putut fi de față, și m'am bucurat din inimă de rezultate, și m'a durut inima vădând, că primii luminători ai poporilor, învățătoria, au fost așa de puțin prețuiți până în deceniul din urmă spre rușinea școlilor și dauna omenimii. Eu le zic: Înainte! Astăzi lumea vă cunoște, onore vouă!

P. Grapini
preot.

Z. în Novembre 1897.

Onorată Redacțiune!

Non quis, sed quid. Nu împorță, cine sînt eu, ci împorță, dacă sînt adevărate, celea ce le comunic. De aceea să nu-mi puneți sub corespondențele mele numele. N'am dorul de a-mi dobîndi prin comunicatele mele nume în istoria literaturii, am înse dorul de a vedea îndreptate relele acelea, cari le observ. Așa dară scrieți sub corespondențele mele numai litera Z.

De astă dată vă scriu despre propunerea religiei în școlile noastre populare din Archidieceasă.

În numărul din urmă al „Unirii” am văzut publicate multe convocări la adunările de toamnă ale despărțimentelor reuniunii învățătorești archidieceșane. Într-una din convocările acestea am cetit, că la adunarea respectivă prelecția practică va tracta despre „Isus în etate de 12 ani”. „A, e prea frumos,” gândii întru mine, „că preoții încă leaș parte la adunările învățătorilor, ba țin și prelecții practice din religie.” Dar bucuria imi fuse prea pripită: prelecția aceea practică, după cum spunea programul adunării, avu să o țină — unul din învățători.

Eu așa știu, că nu învățătorilor le-a zis Mântuitorul, să mîergă în totă lumea și să vestescă Evangelia la totă zidirea. „Buzele preotului vor păzi știința, și legea o vor cerea din rostul lui, că ângerul Domnului atotștiitorului este.” Dacă nu preoții învață pe credincioșii săi adevărurile religiei creștine, atunci ce lipsă mai e, ca pe candidații de preoți să-i țină cu bani scumpi și cu pierdere de vreme patru ani în seminariu și să le propună acolo pe larg științele teologice? Cantul și tipicul ar pute să-l învețe și numai în patru săptămîni, ăra vre-o patru luni li-s'ar pute propune, cum să rime pămîntul porțiunii canonice, și prin urmare în o jumătate de an dlor ar pute să fie deplin calificați pentru oficiul preoțesc.

Grăesc despre un rău general în archidieceasă. Esecțiunile sînt foarte rare.

Cari pot să fie cu privire la moravurile creștinilor urmările acestei leneviri a preoților nostri, pôte să-și închipuescă ori cine. Știu în apropierea nemijlocită a Blașului o comună, în care numărul concubinatelor preste căți va ani va fi a bună samă mai mare de cât cel al căsătoriilor legitime. Să nu-mi vină cineva și să-mi esplice acest lucru trist cu legile bisericesci-politice. Alta e esplicarea. Am spus-o mai la deal.

Ar fi de dorit, ca în centrul archidieceșei omeni să-și bată capetele și să găsească un leac, dar un leac infalibil, în contra acestei hôle a preoțimii noastre.

Z.

Vestem în 9 Novembre 1897.

Onorabilă Redacțiune!

Duminecă în 7 l. c. despărțimentul IV al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” ținându-și adunarea generală din acest an în comuna noastră, dați-mi voe, să fac pentru cetitorii „Unirii” o scurtă schiță despre decursul acestei adunări.

Comitetul despărțimentului în frunte cu directorul său domnul protopresbiter I. Papiu și un număr însemnat de membri aleși din Sibiu, între cari și domnul Partinie Cosma, cu dómna și două fiice ale dsale, Dr. Octavian Russu, Onoriu Tilea, Dr. Dăianu, Dr. Remus Roșca, Iuliu Bardoși, Dr. Bologa ș. a. au luat parte la serviciul divin, la care a cântat frumos în cor, începînd de la „Sfinte Dumnezeule” un grup de 7 clerici din Sibiu.

În dată după 12 ore s'a deschis adunarea prin directorul său în prezența publicului venit din Sibiu și a multor poporeni, bărbați și femei, bătrâni și tineri; nimeni înse din comunele vecine, cum e obiceiul în alte despărțimente.

În vorbirea sa dl președinte arată scopul adunării, laudă serviciile aduse de foștii grănițeri, părinții, moșii și strămoșii Vestemenilor de astăzi, și pe cești din urmă îi îndemna, să se distingă și ei prin progres și cultură în toate direcțiunile.

După această vorbire, primită cu „Să trăescă” din partea adunării, secretarul desp. dl Dr. Eliu Cristea cetesce raportul comitetului, urmînd alegerea unei comisii pentru incassarea tacselor și inscrierea de membri, în care comisiune, fiind propus și dl notar comunal Spornic, a ieșit, durere, la ivelă și cu această ocaziune neînțelegerile, cari în timpul din urmă au început, să se pornescă între unii din fruntașii acestei comune, pe urma lor, ca de obicei, agitându-se și mulțimea poporului.

În comisiune fiind aleși membri și din partidul contrar, poporul s'a liniștit și a ascultat cu cea mai mare atențiune o disertațiune foarte potrivită a dlui Romul Simu învățătoriu în Sibiu cu privire la „modul, cum s'ar pute îmbunătăți starea presentă a țeranului”.

Sfârșindu-se disertația, poporul a fost îndemnat din partea dlui notariu com., să contribuie pentru scopul Asociațiunii; dar pôte chiar această împrejurare a fost cauza, că de abia s'au incassat din Vestem căți-va floreni, și în scurt timp poporul a părăsit biserica, a fară de preotul, învățătorii, notariul, primariul și dór încă vre-o 2—3, cu cari împreună Sibienii și-au continuat lucrările, a nume au predat vice-președintelui scaunului scolastic 50 esemplare din cărțile populare editate de Asociațiune pentru a le împărți după cea mai bună cunoștință și conștiință poporului.

Secretariul a propus, ca din partea despărțimentului să se facă pașii de lipsă pentru colectarea proverbielor din comunele de pe teritoriul despărțimentului. Această propunere, combătută din partea d-lui Dr. Dăianu, în fine totuși a fost primită.

S'a mai făcut o propunere, pentru ca să se lea măsurile de lipsă pentru înființarea agenturilor și bibliotecilor populare în comune. Dându-se înse informațiuni, că în comitetul central se lucră la un plan pentru organizarea acestora, preste propunerea respectivă s'a trecut la ordinea zilei.

S'au esprimat apoi regrete din partea preotului local pentru întâmplarea cu părăsirea bisericii; el a adus ca motive ușurătoare mai multe cununii din acea zi, anul acesta din cale a fară rēu, neînțelegerile, de cari s'a pomenit mai sus ș. a.

Ori cari ar fi înse cauzele acestei aparițiuni regretabile, ea știu că nu se pôte scusa și rămâne o pată rușinosă asupra comunei noastre, care numai așa o vom pute curăți, dacă ne vom sci stăpâni măcar pe viitor în fața oșpeților, cari vin la 10—20 ani o dată la noi și încă cu cel mai bun gând: de a ne lumina; mai de parte calcându-ne pe inimă și lucrând toți pentru pace și bună înțelegere apropiându-ne unii de alții, căci dór sintem Români; ăr cu certele a bună samă de parte nu o vom duce, pentru că se scie că: „Unde intră cërta 'n casă, de-acolo norocul răsă.”

Îubitoriu de pace.

Convocare.

Despărțimentul „Morlaca” al reuniunii învățătorilor gr. cat. din Archidieceșea de Alba Iulia și Făgăraș în înțelesul §-lui 21 din statute își va ține adunarea generală de toamnă la 2 Decembre st. n. a. c. 9 ore a. m. în școla gr. cat. din Fildul de jos. La această adunare sînt invitați cu tot respectul nu numai învățătorii și O. D. preoți ca directori scolastici, ci și toți binevoitorii progresului și cauzei scolastice.

Program: 1. Ascultarea serviciului divin la 8 ore a. m. 2. Alegerea unui președinte ad hoc. 3. Constatarea membrilor presentii. 4. Alegerea președintelui. 5. Raport despre adunarea generală ținută în Blaș la 15 Iuniu a. c. 6. Esmiterea alor 2 comisii: a) pentru conscrierea membrilor noi și incassarea taxelor de la membrii ordinari, ajutători etc. și b) pentru criticarea prelegerii practice. 7. Prelegere practică ținută de Ioan Bălaș. 8. Raportul comisiunilor esmise. 9. Diverse propuneri. 10. Designarea persoanei disertante, pe cum și a celei, care va ține prelegere practică la proxima adunare. 11. Statorirea locului pentru adunarea generală de primăvară. 12. Esmiterea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal. 13. Închiderea adunării.

Mărgău în 15 Novembre 1897.

În absența președ. din încredințare

Ioan Mango
notariul despărțimentului.

Noutăți.

Instalare de canonic. Duminecă în 14 a. c. Prasinția Sa Domnul Episcop de Lugos a instalat în chip solemn pe noul canonic Rsmul Ioan Boros. Întru mulți ani!

Agrațiare Maiestatea Sa a iertat dlui Baltes și pedepsa de 5 luni carcer, la care a fost osîndit în procesul pentru Mehadica.

Scandal sistat. Dl Papp Lajos, despre care cetitorii nostri știu, că e preot gr. cat. în Sătmar și în anul acesta începu a eda fœa „Szatmári Ellenör”, în numărul din 13 a. c. dă lumii de scire, că în urma unui ordin al Preaveneratului Ordinariat episcopesc de Gherla e nevoit a înceta cu edarea foii. Ne simțim îndemnați a mulțami Preaveneratului Ordinariat de Gherla pentru acest ordin.

† Iosif Rednic. Véd. Ida Rednic n. Csoka cu fiica-sa Maria, Ana Napoian n. Rednic cu soțul său, véd. Aloisia Pop n. Rednic cu familia și Gavriil Rednic cu familia în numele lor și al numeroșilor consăngenii cu inimă înfrîntă de durere anunță mórtea neultatului soț, tată, frate, unchiu, afin și consăngean Dr. Iosif Rednic medic opidan în Oradea-mare și fisic diecesan, întâmplată în 14 a. l. c. după un morb greț și îndelungat în etate de 50 de ani și în anul al 16-lea al fericitei sale căsătorii.

În veci amintirea lui!

PARTE SCIINIFICĂ-LITERARĂ.

Fragmente liturgice.

VI.

Lupta în contra iconoclaștilor.

(Continuare.)

Neînfricat și statornic a fost éráși archimandritul Teodor, și cu el călugării credincioși lui. Deja mai înainte de înălțarea lui Teodot ținuse Teodor în Dumineca Floriilor o procesiune solemnă cu icône în jurul mănăstirii sale cântând cântări de laudă întru onórea icónelor. Amenințările împératului de loc nu le băgă în samă. ¹⁾ Pe Teodot nu-l recunosc și admoniă pe toți călugării, să nu comunice cu el. ²⁾ Invitat fiind, să ia parte în sinodul lui Teodot, răspuse în numele archimandriților, că fără de episcopul său Nicefor călugării în afaceri religioase nu pot să facă nimica și nu pot să ia parte în nici o consfătuire bisericescă, dară mai puțin într'o consfătuire, care se îndreptă în contra unui sinod icumenic, a cărui auctoritate are să stea neclătită. ³⁾ Cu multă grije încunjuira Teodor pe iconoclaști și respingea ori ce acomodate ca tradare a adevărului. ⁴⁾ Împératul îl persecută acuma pe el și pe învățaceii lui, îl exilă și-l aruncă în prinsóre. ⁵⁾ El întăria și îmbărbăta pe ai săi prin epistole și-l admoniă mai virtos într'o epistolă circulară, să se păzescă în tot de una în consonanță cu biserica apostolică și catolică, din care cea bizantină e numai o frântură, numai un segment eretic, care se obișnuiește a se despărți și a se rupe de multe ori de către bisericile cele alalte. ⁶⁾ Tóte uneltirile seducerii le cercară față cu credincioșii lui. Când călugării exilați se arătară din ce în ce tot mai curajoși, îi revocară pe toți a fără de Teodor, de influința căruia asupra celor alalți se temeau, îi ispitiră și-l momiră în multe chipuri și în sfârșit le declarară, că împératul nu poftesce de la ei alt ceva, fără ca ei numai o dată să comunice cu Teodot prin vre un act public, érá după aceea vor puté să purcedă în mănăstirile sale, după cum le va plăcé. Pe mulți din ei îi înșelără pe calea acésta, și Teodor deplânse cu amar căderea lor și-l înduplecă la pocăință. ⁷⁾ Împératul înțelese, ce pot cuvintele lui Teodor. El porunci, să-l deporteze din Metopa la Bonita și să-l sbiciuească. Numai simțul de om al oficialului Niceta, carele fu încredințat cu lucrul acesta, îl scăpă pe mărturisitorii slăbit de maltractarea acésta. Teodor mângăia și îmbărbăta pe ai săi și mai de parte prin epistole. ⁸⁾ Acuma îl anatematizară în public. ⁹⁾ Dară archimandritul exilat avu parte de triumful, că mulți din persecutătorii lui admirându-l statornicia îi manifestară respectul său, și preoți de aceia, cari trecuseră în partea stăpânitoare, îi vediră pocăința sa și-l rugară, să-l absolveze și să le impună lucrări de pocăință. Umilitul călugăr le aduse a minte, că acésta compete numai episcopilor dară sfatul său totuși li-l împărtăși; în special preoților celor căduți de la adevér le scrise, că dacă necesitatea nu va pretinde contrariul, ei să se abțină de la aducerea jertfei, până când biserica după restabilirea păcii va rîndui tóte în chip canonic. ¹⁰⁾ Teodor era pe atuncia centrul spiritual al tuturor ortodoxilor din imperiul bizantin; pe el îi întrebați cu privire la punctele cele mai felurite ale disciplinei bisericesci. ¹¹⁾ Toți îl cercetați; păzitorii lui, parte din reverință față cu el, parte mituiți cu daruri admiteau la el pe cei ce voiau, să-l cerceteze. Când întorse pe un preot iconoclast la ortodoxie, îl bătură și-l aruncară dimpreună cu învățaceii lui tot așa de statornic Nicolaș într'o închisóre întunecósă, unde avu să rabde fóme, sete și multe alte chinuri. ¹²⁾ Teodor își vedea mórtea deja aprópe și-si compuse testamentul. ¹³⁾ Dară

nise lafel evlavioși îi veniră întru ajutorii și cercară a ușura sórtea bolnavului mărturisitorii, carele și acuma trimeaua neobositi epistole în tóte părțile. Când unele din ele ajunseră în mânilor împératului, Teodor și Nicolaș învățaceii lui fură sbiciuiți din noț (Februariu 819). La trei luni după aceea îl deportară în Smirna, unde episcopul iconoclast se purtă fórte aspru cu el și-l maltractă de mai multe ori. ¹⁾ În fruntea mănăstirii Studion puseră de archimandrit pe călugărul Leontiu, care trecuse la iconoclaști și chinuia acuma în tot chipul pe pușinii călugării, cari mai rémaseră. ²⁾

Dară și în contra altora turba persecuția în chipul cel mai înverșunat. ³⁾ În curénd nu mai persecutați numai pe episcopi, archimandriți și călugării, ⁴⁾ ci și călugărițe, muieri, fete, ba chiar și pe unii din senatorii și din patricianii. ⁵⁾ Călugărul Teofane muri în închisóre în urma suferințelor sale. ⁶⁾ Călugărul Studit Tadeu muri ca martir. ⁷⁾ Mulți episcopi fură esilați ca Iosif de Tesalonica și Teofilact de Nicomedia. ⁸⁾ Greu maltractară pe mitropolitul Teofil de Efes, „sərbătorit ca mărturisitorii în Orient și în Occident”. ⁹⁾ Tot asemenea persecutară și pe arhiepiscopul Petru de Nicea; el se clătinase câtă va vreme, érá după aceea se adevéri cu atât mai statornic. ¹⁰⁾ Mulți ortodoxi, cari nu voiau, să primescă chirotonirea de la episcopii iconoclaști, se duseră la Roma și în alte cetăți de ale Italiei; mulți se duseră în singurătate, pentru ca să scape de comunicarea cu ereticii. ¹¹⁾ Se plătiași detectivi și spioni, ¹²⁾ cari cercați pretutindenea pe veneratorii icónelor, și pe aceștia îi sbiciuiași apoi și-l exilași. Perchisițiile erau la ordinea zilei. ¹³⁾ Puneași mare grije pe aceea, ca dir cântările bisericesci să scótă din folosință acelea, cari se referiași la icône, și să nimicescă din cărți acelea, cari făceași amintire despre icône, ¹⁴⁾ érá pruncilor să le însuffle ură asupra idolatriei, ce se pretindea, că se cuprinde în cultul icónelor. ¹⁵⁾ Vasele sacre se topiași și altarele se nimiciași, dacă erau împodobite cu icône. ¹⁶⁾ Împératul credea, că va puté, să stirpescă pentru tot de una urgisitele icône.

Preoții și călugării persecutați făcură și acuma, ce făcuseră tot de una cu asemenea prilejuri, cercară adecă ajutorii la patriarhii cei alalți, ¹⁷⁾ dară mai virtos la scaunul roman, primatul căruia, pe cum vedurăm deja, Teodor îl mărturisia în chipul cel mai hotărât și-l glorifica în chipul cel mai solemn. El scrise în numele său și în al altor archimandriți Papei Pascal I., îi depinse exiliul patriarhului, al atâtor episcopi, preoți, călugării și călugărițe, profanarea bisericilor, persecutarea tuturor ortodoxilor și-l rugă cu insistință, să le vină întru ajutorii, să-și înalte glasul apostolic și să anatematizeze în chip solemn sinodul iconoclaștilor. ¹⁸⁾ Patriarhul eretic Teodot încă trimise o delegațiune la Roma; dară Papa Pascal pe delegații lui nici nu-i admise la audiență, ¹⁹⁾ și ast fel Teodot fu declarat de episcop, care nu petrece în comuniune cu scaunul roman. Pe călugării trimiși de Teodor din contră și pe alți călugării, cari cercară ajutorii și scut în Roma, Papa îi primi în chip prietinos și le asignă de locuință mănăstirea sîntei Praxede; ²⁰⁾ el trimise lui Teodor și soșilor lui o scrisóre mângăitoare, ²¹⁾ érá

¹⁾ Vita s. Theod. n. 78. 79. p. 185; Mich. mon. c. 35. p. 285.
²⁾ Vita s. Theod. n. 80. p. 188.
³⁾ Lib. II. ep. 1. p. 1116 ur.; Baron. a. 814. n. 36; Mich. mon. l. c.
⁴⁾ Lib. II. ep. 1. 32. 40.
⁵⁾ Vita Theod. n. 81. p. 188. 189; Mich. mon. c. 37. p. 288.
⁶⁾ Lib. II. ep. 8. (Baron. a. 814. n. 45 ur.) p. 1132.
⁷⁾ Lib. II. ep. 9. 10. p. 1140 ur.; Baron. a. 815. n. 11. 13.
⁸⁾ Vita Theod. n. 82-85. p. 189. 192; Mich. mon. l. c.
⁹⁾ Theod. L. II. ep. 11. ad Naucr. p. 1145.
¹⁰⁾ Theod. L. II. ep. 6. p. 1128. Cf. ep. 20. p. 1177; ep. 203. p. 1617.
¹¹⁾ L. II. ep. 11 (Baron. a. 816. n. 16 ur.); ep. 19. momialibus p. 1176 ur.; ep. 32. Thalalao p. 1204 (Baron. a. 818. n. 20); ep. 39. Athan. filio p. 1233 ur.; ep. 40. Naucr. (Baron. a. 816. n. 19); ep. 45, 49, 50, 59, 67, 68, 95 etc., mai ales ep. 215 și 219.
¹²⁾ Mich. mon. c. 39. p. 289 ur.; Vita Theod. n. 87.-91. p. 193-197; Vita s. Nicol. in Act. SS. t. I. Febr. p. 538.
¹³⁾ L. II. ep. 22. p. 1185 ur.; Baron. a. 816. n. 35.

¹⁾ Vita Theod. n. 92-98. p. 197-204; Mich. mon. c. 42 ur.; Vita s. Nicol. l. c.; Theod. L. II. ep. 38. 62. 94.
²⁾ Theod. L. II. ep. 31. ad Ios. Thess. p. 1204; ep. 37. ad monach. univ. p. 1229.
³⁾ Vita s. Niceph. c. 12. n. 79. p. 141; Cedren. II. 57. 58; Genes. L. I. p. 19; Mich. mon. c. 45 ur.
⁴⁾ Theod. L. II. ep. 21. p. 1180; Baron. a. 816. n. 27. Cf. ep. 46. 47. 92.
⁵⁾ L. II. ep. 71. p. 1301. Cf. ep. 52. 53. 55. 59. 91. 93; Baron. a. 814. n. 33.
⁶⁾ Acta ss. Mart. t. II. p. 128 ur.
⁷⁾ Theod. L. II. ep. 5. ad Naucr. p. 1124 ur.; ep. 37. p. 1224 (Baron. a. 814. n. 53; a. 818. n. 7 ur.); sermo catech. 29. p. 548; serm. 43. p. 568.
⁸⁾ L. II. ep. 4. 26. 31. p. 1121. 1192. 1201; Baron. a. 816. n. 36. 39. 45.
⁹⁾ L. II. ep. 41. 70. p. 1240. 1300.
¹⁰⁾ L. II. ep. 25. 1192; Baron. l. c. n. 43.
¹¹⁾ L. II. ep. 215.
¹²⁾ L. II. ep. 14. p. 1160.
¹³⁾ L. II. ep. 16. p. 1168.
¹⁴⁾ L. II. ep. 14. 15. 16. p. 1157 ur.
¹⁵⁾ L. II. ep. 14. p. 1160.
¹⁶⁾ L. II. ep. 15. p. 1161; ep. 16. p. 1165.
¹⁷⁾ Vita Theod. n. 86. p. 192. 193; Mich. mon. c. 38; Theod. L. II. ep. 14. 15; Baron. a. 817. n. 26. 30.
¹⁸⁾ L. II. ep. 12. ad Pasch. P. p. 1152 ur. Baron. a. 817. n. 21.
¹⁹⁾ Lib. II. ep. 13. ad Pasch. p. 1153. 1156.
²⁰⁾ Baron. a. 818. n. 7 ur.
²¹⁾ Theod. ep. cit.

clerului din Constantinopol îi trimise epistole, cu cari îl admonia în chip energic. ¹⁾ În a doua epistolă a sa scrie Teodor, că de pe aceea a cunoscut, cum că vedutul următoriu ușor de recunoscut al mai marelui Apostolilor guvernază biserica romană, și cum că Domnul nu a părăsit biserica bizantină. Cu epistola această a doua a trimis Teodor pe credinciosul său Epifaniu din nou la Roma și i-a dat o epistolă și pe sama călugărului Metodiū, ca să lucre în Roma dimpreună cu episcopul de Monembasia. ²⁾ Papa Pascal făcu tot, ce putu să facă între împrejurările date și pe lângă cerbicia tiranicului împărat; în 818 trimise Papa la Constantinopol legați, cari adevărat că nu aflară la împăratul ascultare, dară prin ființa lor de față contribuiră mult spre îmbărbătarea catolicilor bizantini. ³⁾ „Domnul,” scrie Teodor către fiul său sufletesc Naucratiū, „nu a părăsit biserica sa de tot, ci a arătat, că ea își are încă puterea sa, căci a îndemnat pe frații nostri cei din Apus, să certe nebunia omenilor nostri și să lumineze pe cei ce se luptă în noaptea eresei, de și cerbicioșii respinseră acesta și nu deschiseră ochii inimii sale. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu și a omenilor: Ei s'au rupt de la trupul lui Christos, de la supremul scaun păstoresc, în care Christos a depus cheile credinței, împotriva căruia porțile iadului nu au învins nici o dată și nici nu vor

învinge nici o dată, adecă limbile ereticilor, acesta e o promisiune neînșelătoare. Să se bucure deci Pascal preasfântul, apostolicul și vrednicul de numele său, căci a sevărșit lucrul lui Petru. ¹⁾ Iubileze căta ortodoxilor, căci a vedut cu ochii săi episcopatul lui Christos în tocmă în chipul vechilor sfinți Părinți. De altmintea fie, cum va vré Dumnezeu.” ²⁾

Până ce trăi Leo V., stările bisericesci din Constantinopol nu se schimbă. Dară în 820 îl ajunse mórtea. Unul din generalii împărătesci cu numele Michail din Amoriū exprimându-se în chip neprecut fu acusat cu vătămarea maiestății împărătesci, și urmarea fu osîndirea lui la mórte. În închisóre făuri el o conjurație. Sub pretextul de a se mărturisi unui călugăr se înțelese cu conjurații și aceștia îmbrăcându-se, în halne preoțesci pătrunseră apoi în capela curții împărătesci și nefiindu-se de sfințenia locului uciseră pe împăratul (24—25 Decembre). ³⁾ Mulți priviaū mórtea asta a lui Leo de pedepsă dumnezească. ⁴⁾

(Va urma.)

¹⁾ Adecă întărirea fraților promisă la Luc. 22, 32. Cf. Theod. L. II. ep. 12 ad Pasch. p. 1153.

²⁾ L. II. ep. 63. p. 1281. Baron. a. 819. n. 25.

³⁾ Genes. I. p. 19—25; Theoph. Contin. I. 21. 25. p. 33—35. 38—40 Georg. Ham. p. 691; Georg. mon. c. 23—24. p. 777; Sym. Mag. c. 7. p. 609 ur.; c. 14. p. 619 ur.; Nicetas ap. Mansi XVI. 214; Cedren. II. 67; Glycas P. IV. p. 534. 535.

⁴⁾ Theod. L. II. ep. 73. p. 1303. Cf. ep. 75. 77. 80; Vita Theod. n. 102. p. 205; Mich. mon. c. 48. p. 304; Vita Niceph. c. 13. n. 81. p. 144.

¹⁾ Theod. L. II. ep. 62. p. 1280 (Baron. a. 819. n. 22); ep. 66. p. 1289.

²⁾ Theod. L. II. ep. 35 p. 1209 ur.; Baron. a. 818. n. 4.

³⁾ Theod. L. II. ep. 66. p. 1289; ep. 62. p. 1280. Cf. ep. 121. ad Thom. Hier. p. 1397.

Ben Hur

sau

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

Funia era întinsă, pentru ca pornirea căruțelor să se întâmple de o dată.

Căci de cum va cărmuitorii nu o băgaū în samă, ci se aruncaū pe ea, era temere, că vor căde cărmuitorii și cai de o potrivă. De altă parte dacă vre un cărmuitorii se apropia de ea cu frică, el se espunea pericolului de a fi întrecut în dată într-un început, érá în cazul cel mai bun perdea marele și fórte doritul avantaj de a ajunge lângă zidul din mijloc în partea din lăuntru a drumului de alergare.

Pericolele și urmările acestei încercări privitorii le sciaū prea bine, și nu înzădar a zis bētrānul Nestor, când a dat fiului său frinele în mână:

„Nu forța, ci arta singură dobîndesce premiul; uu repejunea învinge, unde este spirit și înțelepciune.”

Cei de pe bănci a bună samă aveaū tot dreptul de a crede, că deja acum are să se arete, cine va învinge în sfârșit, și de a aștepta rezultatul cu încordare nespusă și cu rēsuflare oprită.

Preste arenă se revērsa lumină orbitore. Cu tóte acestea fiesce care cărmuitorii privia mai de aproape la funie, ér după aceea la mult dorita lature interioră a drumului de alergare. De cum va ar fi sburat deci toți șese de o dată cătră același punct, ciocnirea ar fi fost inevitabilă. Dar ea nu era inevitabilă numai din cauza această. Ce s'ar fi întâmplat, dacă conducătorii jocurilor în momentul ultim, nemulțămîit fiind cu pornirea, ar fi dat semn, ca funia să nu se slobodă la pămînt? Orî dacă nu da semnul slobodirii ei în clipa potrivită?

Drumul prin arenă era cam de două sute și cincî zeci de urme. Se pretindea ochiū sprinten, mână firmă, judecată sigură. De cum va un cărmuitorii își abătea privirea de la drum, orî de cum va spiritul lui se abătea la alte gânduri, orî frîul îi luneca din

mână, ce s'ar întâmpla atunci? Și totuși cât de mare era pe sama ochilor și pe a spiritului puterea atractivă, ce o deprindea totalitatea miilor colo de-asupra balustradei celei lungi! Pe când cărmuitorii îndemnați de dorința firăscă ar fi aruncat la mulțime o privire, — o singură privire, pentru ca să-și îndestulească curiozitatea ori vanitatea, în aceeași clipă putea răutatea să aleșească acolo cu o glumă prōstă, în vreme ce prietinia și iubirea, dacă prin manifestările sale provocaū aceeași nebăgare de samă, puteaū să aducă mórtea tot așa de ușor ca și răutatea.

Trăsătura ultimă și cea mai dumnezească, carea dă frumosului desevărsire, e insufletirea. Dacă o concedem această, atunci timpul nostru, care e așa greoiū în petrecerile sale și așa de fără de spirit în distracțiile sale, abia are ceva, ce ar puté să se asemene cu spectacolul, ce-l oferiaū acești șese luptaci. Să cerci numai a țî-l închipui: din jos arena, a cărei ziduri mărginitore lucesc de granit sur închis; pe planul acesta fără de scădere căruțe ușore, frumușele, împodobite cu tótă arta, de cari sînt capabili lustruitorii și strugarii, — a lui Messala întraurită și de fildis cărmuitorii, drepti ca nisce statue, neclătinați; prin mișcarea căruțelor, cu membre góle, cari în urma băilor dese lucesc în colóre roșetică, țîn în drēpta strēmuri, la a căror menire chinuitoare și numai a se gândi e îngrozitorii, în stînga frinele ordinate cu grije și ridicate, pentru ca ele să nu împedece cum va caii, și frinele acestea trec întinse pe la capetele dinainte ale ruđii; fugarii sînt de frumsétă și iuțime alésă, se află în fugă mare și sînt așa de conscii ca și stăpānii lor, ce se pretinde și se speréză de la ei cu prilejuri de acestea; ei aruncă capetele la deal, nările lor sînt mișcate, acum deschise, acum închise; finele lor picioare ating năsipul cel mult, pentru ca să-î dea loviturii, și orî cât ar fi ele de subțiri, loviturile lor totuși sînt așa de grele ca și loviturile ciocanului; fiesce care mușchiū al trupurilor lor cărnóse și agile e plin de viață bogată, și înveți a pricepe, că de ce folosesc ómenii puterea de cal ca măsură,

când e vorbă de a estima masse mai însemnate de forță; la căruțe, la cărmuitorii și la cai, pentru ca icóna să fie desevărsită, mai adauge pe însoțitorii, cari sbóră pe cai iuți, și cu cât îți vei zugrăvi mai lămurit icóna această, cu atât mai virtos te vei împărtăși în satisfacția și tigna internă a acelora, pentru cari acestea tóte sînt un eveniment de mare însemnătate, érá nu numai o icónă a fantasiei. Fiesce care epocă are o mulțime mare de griji; fericită epoca aceea, care de altă parte are și plăcerile sale!

De óre ce concurenții, — fiesce care din ei pe calea cea mai scurtă, — își îndreptaū caii la locul de lângă zid, nici nu le era iertat a întârzia, de cum va nu voiaū să renunțe de tot la alergare. Și care ar fi și îndrăznit, să rămānă în apoi? Naturile cele de fel de rînd nu-și schimbă o intenție la calea de jumătate. Ei a fără de aceea nu puteaū să înțelégă aclamările inimătore, cari se auđiaū de sus de la balustrade, și așa se întâmplă, că fiesce care din ei le referia la sine.

Caii tuturor căruțelor se apropiară de funie în același timp. Atunci dădu trîmbițașul de lângă conducătorii jocurilor un signal puternic. La două zeci de pași mai de parte adevărat că sunetul nu se auđia, înse când servitorii, cei ce țineaū funia, vedură mișcarea trîmbițașului, ei și slobodiră funia jos și a nume nici cu un moment prea de timpuriū, căci o lovira deja copitele cailor lui Messala. Neînfricat învîrtia Romanul lungul său sbiciū, slobodii frinele, se plecă înainte și cuprinse cu o strigare triumfătoare locul de lângă zid.

„Joe cu noi! Joe cu noi!” urla întrégă partida Romanului în răpire frenetică.

Când Messala încovoia cursul cailor săi, capul de leū cel de bronz, care era la capétul osiei sale, atinse piciorul de dinainte de la căruța Atenenului așa, că animalul împinse pe cel de-a laturea cu sine. Caii amîndoi se clătinară, săriră în cóce și în colo și perdură direcția. Inspectorii vedeau acum dorința sa cel puțin în cât va implinită, căci mișca de ómenii își opriră îngrozitii rēsuflarea;

numai de colo de sus, unde ședea consulul, se aușiau strigări.

„Joe cu noi!” striga Drus ca turbat.

„El dobîndesce! Joe cu noi!” răspundeau prietini lui, când vedură, că Messala cum alergă mai de parte.

Cu tăblița sa în mână se întorse Sanballat către ei; o pocnătură pe drumul de alergare îl întrerupse, și el nu putu să nu privească jos la arenă.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut

Calendarul „Unirii” pe 1898 Anul II

cu următorul cuprins bogat și interesant:

Cronologie, Serbătorile, Regentul, În-tunecimi, Anotimpuri, Umblarea timpului, Lunile cu povețe economice și semne de timp. Regenții europeni, *Sematismul provinciei mitropolitane de Alba Iulia* cu specificarea parohiilor în românește și ungurește și cu posta ultimă și a parohilor, cum și a diferitelor dicasterii.

Michail Pavel, episcopul de Orade, schiță biografică (cu un portret foarte succes). „*Christos a înviat*”, poezie de Al. Vlăhută. *George Coșbuc* (cu portret) note biografice și trei poezii: *Epigramă* (în vrsta de 12 ani), *Pe ceri* (de 14 ani) și *Beda* (din 1886). *Ales. Bohățel*, biografie și portret. *Cisme de mprumut și Sa turcitu-se bățul*, anecdote hazlii de Th. D. Speranță. *Glume. Morții nostri* (bărbații gr. cat. fruntași morți în 1897) cu portretul br. *David Urs* și *Iosif Hossu. Sfaturi*. Posta. Scala timbrelor. Tîrgurile. Inserțiuni.

Din acest cuprins ori cine se poate convinge, că acest Calendar e cel mai potrivit și mai bun pentru preoțimea noastră gr. cat. în special.

Prețul unui exemplar 35 cr. cu porto 40 cr.

A apărut:

Jertfa creștinilor. Comentariu al liturgiilor bisericii grecești compus de Dr. Victor Szmigelski. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminariului arhidiececan. Pag. 230 în 8. Prețul 1 fl. 5 cr. sau 2 lei 20 bani. Editura auctorului. Venitul curat va fi contribuire la un fond provincial de salarizare a preoților și învățătorilor.

A apărut:

M. T. Cicerone despre bătrânețe tradus de Andrei P. Liviu canonic-abate gr. cat. în Lugos, edat de Gavril Pop canonic în Blaș. Prețul broș. 50 cr. Blaș 1897. Tipografia seminariului arhidiececan. Sîntem informați, că dl editor venitul curat al acestei publicațiuni l-a destinat pentru un scop cultural.

La tipografia seminarială se află de vânzare:

Legile politico-bisericesci din 1894 și 1895

Împreună cu respectivele ordinațiuni ministeriale, traduse, edate și comentate la ordinul Prea-veneratului Consistor mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. + pentru porto 10 cr.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atențiunea clerului nostru asupra acestu op. Fără de cartea acésta nici un preot nu poate, să se acomodeze în deosebitele sale

agende, după-ce prin legile politico-bisericesci s'au schimbat toate raporturile de drept privitor la căsătorie. Tocmai de aceea credem, că nu va fi oficiu preoțesc, din care să lipsescă acésta carte, în care se află toate cele, de câte are trebuință preotul în urma situațiunii noué create prin legile aceste.

Euchologiu

edițiunea a doua, revădută după originalul grecesc și îndreptată în mod însemnat. Format 8° mare pe 552 pagine, pe hârtie velină, tipariu frumos în negru și roșu. — Prețul nelegat fl. 2.80, éra legat în pele tare fl. 3.80.

Instituțiunile calvinesci

în biserica românească din Ardél,
fazele lor în trecut și valoarea în prezente.

Studiu istorico-canonice de Dr. Alexandru Grama. — Opul constă din XVI+476 pag. 8° mare și se poate procura cu prețul de 3 fl. la Tipografia seminarială în Blaș (Balázsfalva).

Instrucțiune

dată de Înaltul ministeriu de interne cu privire la *procedura contra morbului de ochi: „trachoma”*, pentru auctorități publice și învățători. — Broșura constă din 15 pag. și costă 5 cr., spedită franco sub fașe 3 cr.

Editor și redactor răspundător:

Dr Victor Szmigelski.

Nr. 5396—1897.

(29) 2—3

Escriere de concurs.

Pentru stipendiul de 60 fl. v. a. din fundațiunea „Papfalviană”, destinat pentru învățecii români gr. catolici de măiestrii, care stipendiū pe anul scol. trecut 1896/7 a

fost conferit învățecelului de mäsariū Ioan Roman, prin acésta cu terminul de 20 Decembre a. c. st. nouă se escrie concurs.

Concurenții cererile sale instruate cu atestat de botez, cu atestat de la principalul, la care învață măiestria, despre purtarea lor și progresul făcut în măiestrie, și cu atestat de la Oficiul parochial local despre purtarea morală și frecuentarea sfintei biserici în Dumineci și serbătorii, au să le substernă până la terminul prefipt la acest Consistoriu.

Concurenții consăngenii ori afinii piulul fundator vor fi preferiți.

Blaș din ședința consistorială ținută în 6 Novembre 1897.

În absența Escelenței Sale

Domnului Metropolit:

Ioan M. Moldovan

vicariū gen. arhiepiscopesc.

1—1 (30)

Concurs.

Stațiunea de învățecelă la școla de fete a Reuniunii Fem. Rom. Sălăgene devenind vacantă prin abdicere, pentru complenirea acesteia se publică concurs.

Emolumentele împreunate cu acésta stațiune sînt:

1. Plata anuală în numărar 360 fl. solviți în rate lunare.

2. În edificiul școlii locuință cu trei chilii, culină, cămară, pivniță și grădina de legumi.

Doritorele de a obține acésta stațiune să-și susternă recursele provădute cu atestat de cualificațiune până la 15 Decembre st. n. la Presidenta reuniunii în Șimleu.

Învățecelă alésă va avé să-și ocupe stațiunea la 1 Ianuariū 1898.

Șimleu la 14 Novembre 1897.

Augustin Vicaș
actuariū.

Lucru solid, durabil și elegant.

Sibiu, Strada Macelarilor Nr. 37.

Subscrisul am onóre a aduce la cunoscința On. Public, că în lucrătoreea mea de păpucărie efectuesc tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, pe cum și tot felul de reparaturi cu prețurile cele mai moderate; oferesc tot o dată spre mulțămirea tuturor marfă solidă și prompt executată.

Atrag atențiunea On. Public, că m'am hotărit — de aci în colo — a cerceta toate tîrgurile de țară din Ardeal, servind cu lucru bun și durabil executat în lucrătoreea-mi proprie, ér nu cu marfă de prin fabrici, pe cum fac mulți alții.

Recomandându-mé sprijinului binevoitor sum

Sibiū în Novembre 1897

cu distinsă stimă

Constantin Dragoș

măestru pantofar.

(10) 1—3

Marfă gata din materialul cel mai bun.